

عنوان مقاله:

تحلیل مولفه های غنایی در پنج گنج نظامی

محل انتشار:

دهمین کنفرانس بین المللی زبان، ادبیات، تاریخ و تمدن (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

مرتمضی بنده الهی - استادیار وزارت آموزش و پرورش دانشجو دکتری تخصصی زبان و ادبیات فارسی پردیس بین المللی کیش دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

ادبیات غنایی، اشعار و متونی است که احساسات، عواطف شخصی، حالات عاشقانه و امید و آرزویی را با زبانی نرم و لطیف بیان می کند. در ادبیات فارسی، مولفه های غنایی با مفاهیمی همچون: توحید، ستایش، نیایش، دعا، نعت، عشق، عرفان، شادی، غم، مدح، هجو، مرثیه، سوگند نامه، ساقی نامه، فراق نامه، شکایت نامه، ده نامه نویسی، شادی نامه نویسی، عروسی نامه نویسی، طنز، معما مناظره، خمیسه، حبسیه، شکوائیه، تمثیل، وصف شراب، اغتنام فرصت و توصیف مناظر زیبای طبیعت، بهار، پاییز، شب، صبح و نظایر آن است. در منظومه های نظامی، مولفه های گوناگون ادبیات غنایی در قالب تعبیرات بدیع و تازه گسترده است و هر کدام از این آثار خود در بر دارنده یک یا چند گونه از این مضامین مخیل و تصویرهای دلنشین است. ستایش، نیایش، دعا، عشق، عرفان و ... نیز به عنوان برخی از مولفه های اصلی ادبیات غنایی در خمسه نظامی از اعتبار والایی برخوردار است، نگرش وی به این مقوله ها و همچنین شیوه ارائه مولفه ها غنایی در داستان های عاشقانه از زبان او نگرشی خاص و منحصر به فرد است. بررسی ویژگی های ادبیات غنایی، به عنوان یکی از اصلی ترین شاخه های ادب فارسی و کاویدن آنها در پنج گنج نظامی نشان خواهد داد، که این شاعر توانا و چیره دست چگونه و تا چه اندازه توانسته اند، حق این نوع ادبی (غنایی) را به خوبیا دادا کنند، در این پژوهش به بیان محوری ترین ویژگی های ادبیات غنایی در آثار نظامی می پردازیم.

کلمات کلیدی:

نظامی، منظومه های پنج گنج، ادبیات غنایی، مولفه های غنایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1787244>

